

היום נלמד בעזרת ה':

יבמות דף עו

הגמרא ממשיכה לעסוק בדיני 'כרות שופכה' הפסול לבוא בקהל:

ניקב ונסתם: אם ניקב ה'גיד' נקב קטן ונסתם בכלשהו והוא לא ניכר – בודקים אותו: אם כשהוא מוציא זרע מתרחב הנקב (בגלל הזרע שדוחק לצאת) הוא פסול לבוא בקהל, אבל אם הנקב לא מתרחב הוא כשר.

הוי בה רבא היכא: היכן נמצא הנקב? הרי מהעטרה (= הכותרת של ראש הגיד) ולמעלה (לכיוון הגוף) אין השפעה לדחוק הזרע על התרחבות הנקב, ואם מדובר מעטרה ולמטה (לכיוון ראש הגיד) הרי אפילו אם נחתך הגיד עצמו כשר? אלא בהכרח מדובר שהנקב נמצא בעטרה עצמה.

היכי עבדינן: איך נביא את האדם הזה למצב של הוצאת זרע?

מייתנין נהמי חמימא: לוקחים פת שעורים חמה ומניחים אותה על נקב הצואה שלו, ומחמת החום הוא מוציא זרע. **אביי מקשה על כך:** אין צורך להשתמש באמצעי מיוחד, אפשר להראות לו בגדי נשים ומחמת ההרהור הוא יגיע לכך. **מאידך רבא מקשה על אביי:** וכי כל העולם שטופים בזימה שעל ידי ראיית בגדי נשים הם יוציאו זרע?

ברזילי הגלעדי: היה שטוף בזימה ולכן בהיותו בגיל 80 הוא אמר על עצמו "בְּן שְׂמֹנִים שְׁנָה אֲנִי הַיּוֹם הָאֵדַע בִּין טוֹב לְרַע אִם יִטְעַם עַבְדְּךָ אֶת אֲשֶׁר אֵכֵל וְאֶת אֲשֶׁר אֲשַׁתֶּה", שהרי שפחתו של רבי בת 92 היתה טועמת את התבשילים במטבח.

ניקב פסול מפני שהוא שותת: הסיבה שאם ניקב הגיד הוא פסול לבוא בקהל, משום שהזרע יוצא דרך הנקב בשתיתה ואינו 'יורה כחץ' וממילא אינו יכול להוליד.

למעוטי קרום שעלה מחמת מכה בריאה: בהמה שיש לה נקב בריאה היא טריפה, וגם אם מחמת מכה שקיבלה הבהמה עלה קרום וכיסה את הנקב, היא נשארת טריפה כי הנקב יחזור ויפתח.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

היכי עבדין: איך מרפאים את הנקב שבגיד? לוקחים שעורה וסורטים סביב לנקב בכדי שיצא מוגלה ודם, ולוקחים חלב ומשפשפים את הנקב, ולוקחים נמלה גדולה ומניחים את ראשה בנקב והיא נושכת אותו ונדבקת שם, וחותרים את גופה מהראש והיא נשארת שם וכך הנקב מגליד ומתרפא.

וזוקא שערטא: זוקא סורטים עם שעורה ולא עם ברזל מכיון שהוא עושה חבורה.

והני מילי קטן: רפואה זו טובה זוקא לנקב קטן, אבל נקב גדול לאחר שהוא יגליד הוא יחזור ויתקלף ויפתח.

המטיל מים משתי מקומות: מהנקב של מי רגלים ומהנקב של הזרע. דין זה אמר רבה בנו של רב הונא. על כך אמר רבא שאין הלכה לא כמו הבן (רבה), ולא כמו האבא (רב הונא) וכדלהלן:

נשים המסוללות: המתחככות זו בזו בנקבותן דרך תשמיש פסולות לכהונה משום זנות. אך אין הלכה כן, משום שאפילו למאן דאמר שביאה לשם זנות עושה את האישה זונה, כל זה כשאישה בא עליה אבל אם אישה באה על אישה זו פריצות בעלמא.

משנה: פצוע דכא וכרות שפחה מותרים לשאת גיורת או משוחררת (= שפחה כנענית שהשתחררה), משום שאין נקראות 'קהל', אבל אסור לו לשאת בית ישראל.

גמרא: אסור לכהן כשר לשאת גיורת ומשוחררת.

בעו מיניה מרב ששת: כהן שהוא פצוע דכא שאסור בישראלית, האם מותר לו לשאת גיורת ומשוחררת? **צדדי הספק:** האם הוא נשאר בקדושתו ואסור לו, או שמא לאחר שנעשה פצוע דכא כבר אינו בקדושתו ומותר לו.

רב ששת פושט את הספק מברייתא: פצוע דכא ישראל מותר בנתינה (= הנתינים הם משבעה אומות שאסור להתחתן בהם אף לאחר שהתגיירו). ע"כ הברייתא. ואם פצוע דכא נשאר בקדושתו איך יתכן שמותר לו להתחתן עם נתינה, והרי נאמר "ולא תתחתן בם", אלא בהכרח שהוא כבר לא בקדושתו, וכמו כן פצוע דכא כהן אינו בקדושתו ומותר בגיורת ומשוחררת.

רבא דוחה: האיסור מן התורה להתחתן עם נתינה (וכן כל השבעה אומות) אינו משום 'קדושה', אלא שמא יוליד ממנה בן שילך לעבוד עבודה זרה, וטעם זה שייך רק כשהיא עדיין גויה, אבל לאחר שהתגיירה אין את הטעם הזה, אלא שחכמים גזרו עליהם שלא

יתחתנו במ אף לאחר שהתגיירו (= הטעם יבואר לקמן עח:), והגזירה היתה רק על אדם שראוי להוליד ולא על פצוע דכא שאינו ראוי להוליד.

קושיא על רבא: והרי ממזר ראוי להוליד ומותר בנתינה.

אלא הטעם שפצוע דכא וממזר מותרים בנתינה הוא משום שחכמים לא גזרו על פסולים, משום שהוא דבר שלא מצוי.

הדר אמר רבא: רבא חוזר בו ואומר: מה שאמרתי אינו נכון, שהרי כשהם גויים לא שייך בהם 'חתנות' ולא על זה נאמר הפסוק "וְלֹא תִתְחַתְּנוּ בָּם", אלא הפסוק מדבר לאחר שהתגיירו שאז יש בהם 'חתנות', והטעם הוא משום קדושה, ולפצוע דכא מותר לשאת נתינה משום שכבר אינו בקדושתו, וכמו כן פצוע דכא כהן אינו בקדושתו ומותר בגיורת ומשוחררת, וכדברי רב ששת.

רב יוסף מקשה: והרי נאמר "וְיִתְחַתְּנוּ שְׁלֵמָה אֶת פְּרֵעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם", הרי שיש 'חתנות' בגויים.

תירוץ: הוא גיירה קודם שנשאה.

קושיא: והרי לא קיבלו גרים בימי דוד ושלמה, ואיך שלמה גיירה?

תירוץ: הטעם שלא קבלו גרים בימיהם משום שמי שהתגייר בזמנם עשה זאת משום שרצה להיות בעושר וגדולה שהיו ישראל בזמן ההוא, אבל בת פרעה לא היתה צריכה זאת משום שהיתה בת מלך, והתגיירה לשם שמים.

קושיא: אפילו אם שלמה גיירה הרי היא מצרית ראשונה, והתורה אסרה להתחתן במצרים עד דור שלישי, ואיך שייך 'חתנות' בבת פרעה שלא תופסים בה קידושין (= בת פרעה התגיירה בעצמה ולכן היא 'מצרית ראשונה' ולא תופסים בה קידושין).

ואם תאמר שהמצרים שהתורה הזהירה עליהם כבר טבעו בימי פרעה, והמצרים האלה הם אומה אחרת שהתישבה במצרים, זה אי אפשר לומר, שהרי אמר רבי יהודה - אדם ששמו 'מנימין' היה גר מצרי וכו' ומשמע מדבריו שהמצרים היושבים במצרים הם המצרים שאסרה תורה.

אמר רב פפא: וכי אנו משלמה נעמוד ונקשה? שלמה בכלל לא התחתן עם בת פרעה, אלא דבק בבת פרעה לאהבה בלבד, ומתוך אהבה יתירה שאהב אותה מעלה עליו הכתוב כאילו התחתן איתה.

אמר ליה רבינא לרב אשי: הגמרא חוזרת לדברי רב ששת למעלה ושואלת איך רב ששת פשט את הספק מהברייתא ואמר שמותר לכהן פצוע דכא לשאת נתינה, והרי ממשנתנו משמע להיפך.

משינה: ומה במקום שאסר את הזכרים איסור עולם: בעמונים ומואבים.

אמרו לו אם הלכה נקבל: אם קיבלת כך מרבתיך נקבל ממך, אבל אם אמרת קל וחומר מעצמך – יש לנו תשובה לפרוך אותו. **אמר להם רבי שמעון:** אפילו אם הייתי אומר את הקל וחומר מעצמי אין לכם פירכא עליו, אך האמת שקיבלתי הלכה זאת מרבתי.

גמרא: ולא ידע ליה? איך יתכן ששאל לא הכיר את דוד, והרי דוד היה נושא כליו וכן היה מנגן לפניו כששרתה עליו רוח רעה? הגמרא מתרצת שהוא שאל את אבנר מי הוא אביו של דוד? אך גם על זה קשה שהרי ישי אבי דוד היה אדם חשוב ומפורסם, בהיותו שר על שישים ריבוא איש?

אי מפרץ אתי: דוד היה משבט יהודה, ליהודה היו שני בנים פרץ וזרח. שאול בירר האם הוא הגיע מזרעו של פרץ ואז הוא עתיד להיות מלך, או שהוא הגיע מזרעו של זרח ואז הוא יהיה רק אדם חשוב. הגמרא מבררת מה הביא את שאול לחקור על יחסו של דוד?

וילבש שאול את דוד מדיו: כשהלך דוד להרוג את גולית הפלשתי הלביש אותו שאול את 'מדיו', ודורשים 'כמדתו' ללמד שהבגדים של שאול התאימו באורח נס לדוד.

אלא מעתה ממזר ולא ממזרת: כך הקשה דואג לאבנר: אם כן נאמר זאת גם בממזרת? אמר לו אבנר: 'ממזר' נדרש 'מום זר' דהיינו מכיון שיש בו מום של זרות (איש זר שהיה אסור להתחתן עם אימו) הוא פסול לבוא בקהל, ואין הבדל בין זכר לנקיבה.

מצרי ולא מצרית: כך חזר והקשה דואג: נאמר זאת גם במצרית?

היה להם לקדם.. ונשים לקראת נשים: הקשה דואג.